

Naš iseljenik Pasko Baburica

Mato Mojaš

Životni put Paska Baburice, koji je prikazan u prošlom broju povezan je sa svestranim radom i djelovanjem.

POLITIČKA AKTIVNOST PASKA BABURICE

Vijest da je Austro-Ugarska navijestila rat Srbiji i da je stupila u oružanu borbu odjeknula je u svim naseobinama Južne kao i Sjeverne Amerike, gdje god žive naši ljudi. Iako ranije u Južnoj Americi nije bilo nekih većih organizacija koje će čvršće povezati naše iseljenike, ipak su se sada našli svi na okupu, povezala ih je jedna patriotska jugoslavenska misao koja je u njima razbuktala rodoljubive osjećaje, a mržnju protiv neprijatelja i okupatora naših naroda. Nastaje živo interesovanje, dogovaranje, prilazi se održavanju prvo malih, pa sve širih sastanaka. Razvijaju se ideje i svak daje izražaj svojim osjećajima i organizira se akcija za pomoć našim narodima koji se bore za njihovo oslobođenje i ujedinjenje. Počinju se sakupljati materijalna sredstva za vojsku, kao i za humanitarne i socijalne svrhe. Austro-Ugarska je odmah po objavi rata uputila agente u Južnu Ameriku koji su među našim iseljenicima vodili propagandu i vršili zastrašivanja. Međutim kompaktnost i odlučnost naših iseljenika, koji su zadojjeni ljubavlju prema svojoj domovini, razbila je sve namjere neprijatelja.

Pasko Baburica s Franom Petrinovićem i Mihom Mihanovićem povezali su naše iseljenike u jedinstvenu i upornu borbu za oslobođenje i ujedinjenje naših naroda. Neumornim nastojanjem i radom, na razne načine, stvarala se organizacija za pomoć koja se ispoljavala u materijalnoj i moralnoj podršci, i u aktivnom učestvovanju mnogih u dobrovoljačkim jedinicama koje su odlazile na front u Evropu u sastavu jugoslavenskih dobrovoljačkih jedinica ili u sastavu savezničke vojske.

U Buenos Airesu održava se narodna skupština Srba i Hrvata 3. kolovoza 1914. na kojoj se manifestira sloga i zajednički stav igranja veza s Austro-Ugarskom, a stavljanje na raspoloženje svih svojih snaga i mogućnosti za pomoć jugoslavenskim narodima.

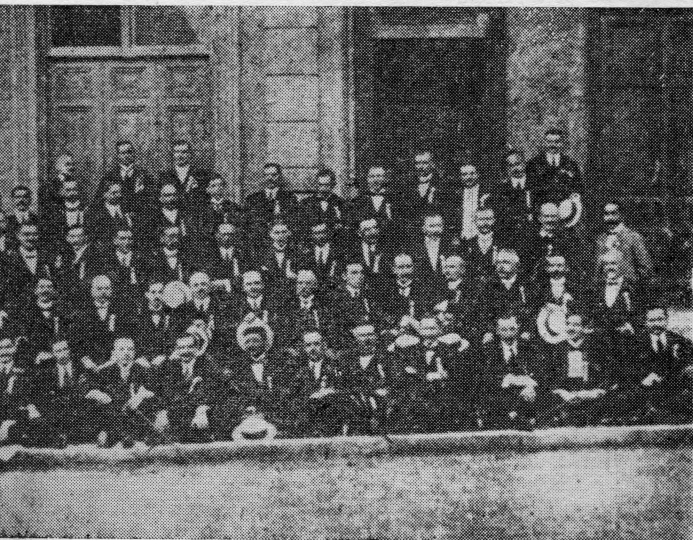
U Antofagasti vodi se otvorena politička aktivnost. Održavaju se sastanci, skupštine; izdavaju se letci, pro-

glasi; sakupljaju se dobrovoljni prilozima za Jugoslavenski odbor i njegovu akciju u Londonu.

Polovicom 1915. održava se skupština na kojoj se udružuju temelji velike organizacije **Jugoslavenske narodne obrane**. Osniva se ogranak »Jadran«, a njegov odbor postaje privremena uprava Jugoslavenske narodne obrane. Ovaj odbor vršio je potrebne pripreme za sazivanje velike skupštine u Antofagasti 1. kolovoza 1915. Održavali su se vatreni govori puni rodoljubivih osjećaja i izražaja želje prekinuća veza s Austro-Ugarskom. Donesena je rezolucija kojom se ističe ujedinjenje južno-slavenskih naroda. Slična skupština se održava i u Punta Arenasu. U svim naseljima vlada živa aktivnost. Stvara se Jugoslavenska legija. Vode se pripreme za veličanstveni zbor, koji se održao od 21. do 23. siječnja 1916. u Antofagasti. Prisustvovali su delegati iz svih krajeva Južne Amerike, gdje žive naši zemljaci. Na ovom zboru učvršćena je organizacija Jugoslavenske narodne obrane, donesen je njen program i izabrana je Središnja uprava i Senat. Za predsjednika centralne uprave Jugoslavenske narodne obrane izabran je Pasko Baburica. Sjedište uprave Jugoslavenske narodne obrane preneseno je u Valparaíso. Njegova aktivnost razvila je rad ove organizacije. Prekinuti su svi odnosi s Austro-Ugarskom, a sve snage usmjerene na rušenje austro-ugarskog režima i za oslobođenje i ujedinjenje južno-slavenskih naroda. Osnivaju se ogranci i razvija se politička aktivnost. Do 1920. godine organizacija Jugoslavenske narodne obrane imala je 65 ogranaka (»Frano Supilo«, »Ljudevit Gaj«, »Petar Petrović Njegoš«, »Ivan Mažuranić«, »Ruder Bošković«, »Valentin Vodnik«, »Ivan Gundulić«, »Dositelj Obradović«, »Petar Preradović«, »Ivan Meštrović«, »Primorac«, »Jugoslavenska zora«, »Slovenija«, »Zagreb«, »Dalmacija«, »Trst«, »Istra«, »Lovćen«, »Rijeka«, »Durmitor«, »Soča«, »Velebit«, i tako dalje) u Južnoj Americi i tri administrativna centra: za Pacifik u Antofagasti, za Južni Atlantik u Punta Arenasu i za Atlantik u Buenos Airesu. U tim centrima izdavani su listovi pod rukovodstvom centra i ogranaka Jugoslavenske narodne obrane.

Osnivanjem Jugoslavenske narodne obrane osniva se i uredništvo njenog glasila »Jugoslavija« u Antofagasti 1915. koje je poslije velikog zbora siječnja 1916. preselilo u sjedište uprave Jugoslavenske narodne obrane, u Valparaíso, i glasnik nastavio s izlaženjem pod novim imenom »Jugoslavenska država«. Počasni predsjednik uredništva je Pasko Baburica. U Buenos Airesu izlazio je list »Jadran«, a u Punta Arenasu »Jugoslavenska domovina«.

Osnovan je Narodni fond čija su sredstva išla Jugoslavenskom odboru u Londonu za njegov rad, i u razne svrhe pomoći našim narodima, koji se bore za velike ideale slobode i ujedinjenja. Jugoslavenska narodna obrana uspjela je za vrijeme rata prikupiti velike iznose za pomoć. Ogranci su dostavljali prikupljeni novac od svoga članstva (naših iseljenika koji su doprinicali prema svojim mogućnostima). Samo u prve dvije godine Jugoslavenska narodna obrana imala je pet milijuna franaka. Pasko Baburica, Josip Lukinović, Marko Cikareli i Frano Petrinović dali su 120.000 franaka, a od toga sam Baburica dao je 80.000 franaka. Kad je na traženje Jugoslavenskog odbora u Londonu brzojavno upućeno 20.000 engleskih funti ili oko 800.000 franaka, za nekoliko dana poslije toga iseljenici su sakupili 30.000 engleskih funti ili oko 1.200.000 franaka. Akcija pomoći stalno je rasla za Narodni fond i posebno za fond za nabavu aeroplana i pomoć našim iseljenicima u Švicarskoj. Velike se svote troše za štampu i propagandu. Pasko Baburica je u više navrata dodijelio znatne svote za našu opću narodnu stvarnost za vrijeme prvog svjetskog rata, te svojim autoritetom, materijalnim sredstvima, agilnim i snalažljivim radom doprinio neprocjenjive koristi za razvoj jugoslawenstva među našim iseljenicima u Južnoj Americi. Značajna je politička uloga

Veliki narodni zbor u Antofagasti — Chile 21. - 23. siječnja 1916. g. — Izaslanici organizacija Jugoslavenske narodne obrane i predstavnici južnoameričkih republika: Chile, Argentine, Bolivije, Perua, Brazila, Uruguaya i Paraguaya

koju je tada odigrao Pasko Baburica s Vjekoslavom Morom, Franom Petrinovićem, Mihom Mihanovićem, Matom Galufom, Markom Cikarili, Lujom Mitrovićem, Petrom Bradanovićem, Lukom Bonačićem i ostalim, povezujući naše iseljenike južnog kontinenta Amerike, koji su velikog udjela doprinijeli i mnogo zaslužni za ostvarenje davne želje i ideala naših naroda.

Radi svojih velikih zasluga Pasko Baburica je imenovan članom Jugoslavenskog odbora u Londonu. Njegove zasluge za našu narodnu stvar su izvanredne. Vjekovne patnje i ideje našega naroda naišle su na snažnu podršku u Pasku Baburici, koji je visokom sviješću i patriotizmom sa svojim suradnicima predvodio jugoslavenske iseljenike u Južnoj Americi u upornoj borbi i radu za oslobođenje i ujedinjenje porobljenih jugoslavenskih naroda. Sam je lično doprinio mnogo, davao je na desetke tisuća dolara, javno i tajno, Narodnom fondu i Jugoslavenskom odboru, omogućavajući mu uspješno djelovanje i provođenje akcija u borbi protiv Londonskog pakta, na spašavanju Dalmacije i na širenju javnog mišljenja za opću jugoslavensku stvarnost. Dr Trumbić, H. Hinković, F. Supilo, Dr Lj. Leontić i ostali predstavnici Jugoslavenskog odbora imali su u svom radu snažnog oslonca u našim iseljenicima, koji su širom Južne Amerike bili svrstani u organizaciju Jugoslavenske narodne obrane na čelu s Paskom Baburicom. Pasko je u ime naših iseljenika upućivao mnogobrojne telegrame, memorandume i proteste Wilsonu, Clemenceau, Sir Greyu, Lloyd Georgeu i drugim tražeći oslobođenje svih naših krajeva i pravilno rješavanje težnji Jugoslavenskih naroda. Članovi Jugoslavenske narodne obrane nijesu žalili truda, sve su davali, novac i vrijeme. Pomagali su Jugoslavenski odbor u Londonu i do 1920. dali su svotu od oko milijun dolara kao pomoć jugoslavenskim narodima u Staroj domovini. Za vrijeme drugog svjetskog rata obnovljena je Jugoslavenska narodna obrana koja je pomagala narodno-oslobodilačku borbu naših naroda za oslobođenje. Organizacija je imala sjedište u Santiagu s 18 ogranaka na području Chilea.

Iako je Pasko bio zaposlen mnogobrojnim trgovačkim poslovima, pronalazio je vremena i imao je volje da aktivno sudjeluje u raznim patriotskim, kulturnim i socijalnim društvima čitavog svog života u Chileu. Pomagao je osnivanje i rad kulturno-prosvjetnih društava i ustanova: Jugoslavenskog sokola u Antofagasti koji je osnovan 1917., Jugoslavenski dom osnovan u Antofagasti 1929., te ostalih domova, klubova, čitaonica, sportskih i dobrotvornih društava i organizacija u raznim mjestima Chilea. U suradnji s Mihom Mihanovićem osniva 1927. Jugoslavenski biro za informacije u Splitu. Učestvuje u prijenosu arhiva Jugoslavenske narodne obrane u domovinu i pomaže njegovo sređivanje.

PASKO BABURICA GRADITELJ I DOBROTVOR

Baburica, Lukinović i Petrinović vode glavnu trgovinu u Antofagasti. Oni su kao poduzetnici u društvu s Mitrovićima izgraditi luku u Antofagasti u koju je utrošeno dvije milijarde ondašnjih jugoslavenskih kruna. Naši iseljenici učestvovali u izgradnji grada i luke Antofagasta, jer su u njoj vidjeli buduću veliku luku na Pacifiku,

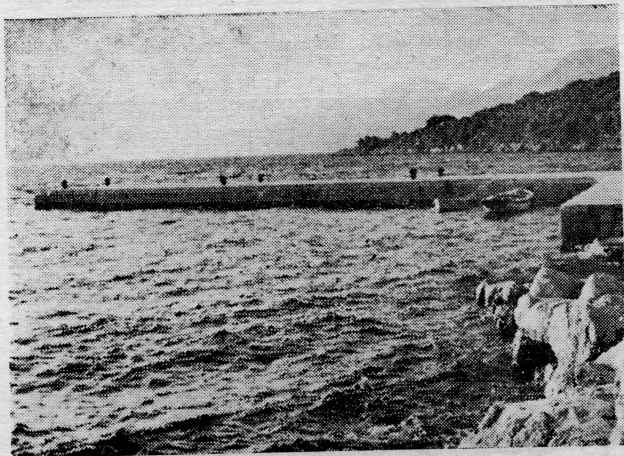
preko koje će se razvijati trgovina iz susjednih država i centralnog dijela Chilea.

Pasko Baburica mnogo je doprinio za razvoj trgovine, trgovačke flote i industrije u republici Chile, a pored toga davao je priloge i veće iznose za humanitarne i socijalne svrhe. Svoim novcem kupuje i uređuje prekrasni park »Oliver« u Valparaísu, s uzornim voćnjacima, cvijećnjacima, s vilama i malim jezerima. Podiže škole i druge ustanove.

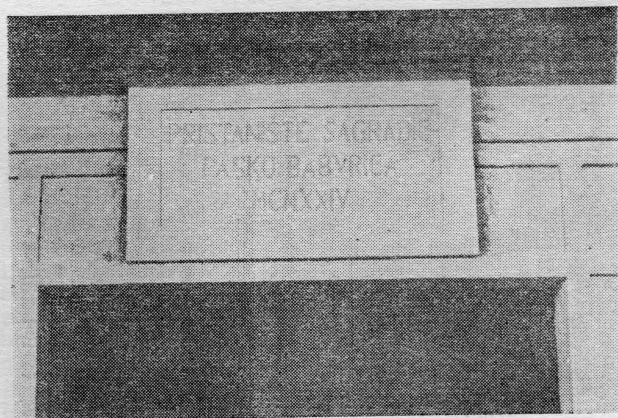
U najkritičnijim danima nemira i financijske krize Baburica je svojim utjecajem i novčanim sredstvima pomogao republici Chile. Kolika je bila njegova snaga i moć može nam poslužiti citat engleskog lista »Chicago Tribune« koji sadrži: »Pasko Baburica, jugoslavenski iseljenik koji se je svojim radom podigao iz siromaštva do sreće i uspjeha na sjevernim pampama salitre, danas je najjača sila iza scene u čileanskoj vladi. On im mnogo razloga da bude zadovoljan dok narod pozdravlja i odobrava vođama čileanske slobode. Don Joan Esteban Montero koji ima najviše izgleda da će biti izabran predsjednikom republike, njegov je povjerljivi pravni savjetnik, a Don Pedro Blanquen, kandidat za ministra financija, njegov je glavni sekretar. Obodjica su bili njegovi suradnici kroz mnogo godina.« Baburica je bio glavni akcionar Narodne čileanske banke (Banco nacional de Chile) imajući u njoj 51% udjela, te je diktirao financijskom politiku u zemlji.

Pasko je od ribara, radnika, trgovačkog pomoćnika, malog trgovca i posjednika, postao veliki industrijalac, poduzetnik i brodovlasnik, ali i dobrotvor. Vice Lujak s kojom je doputovao u Chile više puta ga je savjetovala, da se ne upušta u veliku trgovinu bojeći se neuspjeha. Na to joj je Pasko jednom prigodom odgovorio: »Pa što, s jaketom preko ramena i srebrnim lancićem došao sam ovamo, tako se mogu i vratiti na Koločep.« Bio je odvažan veliki optimista i neustrašljiv u sprovođenju svojih planova i odluka. Čitavo vrijeme nije zaboravljao svoje najmilije u Starom kraju, već se stalno dopisivao i slao novčane pomoći, ne samo svojim, nego bližoj i daljoj rodbini i siromašnim obiteljima na Koločepu. Čim je razvio posao i stvorio materijalni oslonac, pozvao je brata Vicka da dođe k njemu. Vicko se odazvao i 1895. otplovio je s kapetanom Ivom Šoletićem s jednim brodom na jedra. Radio je na Paskovom posjedu i ostao do 1911. godine. Tada se vratio na Koločep. Podigao je i uređio svoju rodnu kuću 1913. Ponovno se povratio u Chile 1921. sa željom da pohodi brata s kojim je surađivao i da se dogovori u vezi pomoći Starom kraju. Na putovanju teško oboli i umre u 44. godini života u Valparaísu 18. veljače 1921. godine. Dok je živio na Koločepu bio je predsjednik školskog odbora, radio je na prosvjetnom polju i osnovao je Društvo za poljepšavanje mjesta. Tijelo mu je preneseno na Koločep jednim brodom Jugoslavenskog Lloydja.

Sjećajući se svoga mjesta Pasko je želio da doprinese nešto i za njegovo unapređenje. Ostalo mu je u sjećanju kako je trebalo lađom od obale dolaziti do broda, koji se zaustavljao na sredini luke, jer nije bilo pristaništa. Odlučio je da podigne pristanište, gat i čekaonicu. To je i ostvario 1924. godine. Mještani su mu u znak zahvalnosti na čekaonici uzidali spomen ploču s natpisom. »Pristanište sagradio Pasko Baburica 1924.« Više puta slao je veće svote novaca za popravak puteva i crkava na Koločepu. Sagradio je put do Donjeg Čela, pa oko luke (plaže Igalo).

Dio pristaništa s gatom

Spomen ploča na čekaonici u Koločepu

Uredio je put oko Počivala u Gornjem Čelu. Kupio je Ratac od Vice Lujaka kojeg je uređivao i zasadio suprot-
skim biljem i pretvorio u lijepi park. Radovima je rukovodio učitelj Drago Svilokos. Stalna pomoć za održavanje i uređivanje predjela zvanog Ratac služila je više kao pomoć siromašnim ljudima u Koločepu, koji su uz bolje nadnice radili i osiguravali osnovne životne potrebe. Također je kupio predio Borje od Vlaha Svilokosa. Bilo je obitelji koje su željele prodati svoje imanje kako bi na taj način riješile svoje životne probleme, ili pak odabrale drugo zanimanje i življenje. Obracali su se Baburici koji ih je razumijevao i kupovao njihova imanja samo da bi ih zadovoljio i ispunio im želje. Kupljena imanja obrađivala su se i sadile kulture. Radili su mještani koji su se tako pomagali, budući je teško bilo drugdje poći na nadnicu i nešto zaraditi.

Gradski zvonik u Dubrovniku koji je podignut 1480. godine bio je uslijed potresa 1667., a i kasnije oštećen, tako da je prijetila opasnost da se sruši. Tokom stoljeća poduzimane su mjere da se nadogradnja oko njega na neki način zaštititi i osigura od daljnjeg naganjanja, ali 1905. poslije jednog manjeg potresa osjetilo se veće nagnuće gornjeg dijela, te sredinom 1906., na prijedlog stručnjaka, donesena je odluka da se zvonik do polovice sruši.

Pune 22 godine Dubrovčani su čekali obnovu zvonika. Željeli su da ga obnove, jer je svak u tome gledao ukras grada i značaj historijskog spomenika.

Neobično je bilo šetati Stradunom a ne vidjeti zvonik, ne čuti i vidjeti kako »zelenci« udaraju u zvono i otkucajavu sate. Zamišljalo se kako da se otpočne s akcijom prikupljanja priloga, da bi se došlo do nekih sredstava. Tu zamisao življe je pokrenuo, s puno zanosa i nade u uspjeh Dr Lujo Vojnović početkom 1928. godine. Najednom se pobudio veliki interes i silna ljubav prema starom gradu. Svak je zagovarao i poticao akciju. Stvorila se požrtvovna zajednička snaga koja je istekla iz velike ljubavi Dubrovčana na očuvanju i obnovi starih historijskih spomenika. Osnovan je odbor i počeli su se prikupljati prvi prilozima.

Odluka za obnovu zvonika bila je izražaj želje svih Dubrovčana, ali teško je doći do potrebnih sredstava, koja su bila velika, pa je to članovima odbora zadavalo brige o budućim rezultatima akcije koja je pokrenuta.

Najednom stiže vijest od Paska Baburice iz Valparaisa, kojemu je također upućena obavijest o akciji odbora za obnovu zvonika. Paskova poruka je glasila: »Nek vas ne biju daljnje brige oko obnove gradskog zvonika. Odlučio

sam, da ja snosim cijeli trošak obnove. Obnova zvonika bila je moja davna želja.«

Ova vijest munjevitom brzinom proširila se gradom, koja je od usta do usta stvarala raspoloženje i neizmjernu zahvalnost Pasku Baburici.

Odbor je odmah stupio u užu suradnju s Paskom, brzo su izvršene sve pripremne radnje, počelo se s rušenjem donjeg dijela zvonika i iz temelja s obnovom zvonika. Radove je poduzeo poduzetnik Došner Vilim. Građani su se ponosili s ovim poduhvatom. Dolazili su gledati kako radovi napreduju i svakome se na licu odražavala radost i zanos. Prolazile su sedmice, udareni su temelji, pa kamen po kamen, podigao se zvonik visok 30,50 metara. Postavljeni su »zelenci« i zvono, i otkucaji su se opet razlijevali gradom na veliku radost i zadovoljstvo Dubrovčana koji su dočekali da se na inicijativu odbora i dobrotvora Paska Baburice obnovio zvonik historijski ukras našega grada. Koncem 1929. zvonik je obnovljen, a svečano otkriće izvršeno je 2. veljače 1930. uz prisustvo velikog broja građana. Tom prigodom govorio je predsjednik odbora Dr Miho Škvrce, koji je svoj govor završio riječima: »Iz harnosti i ljubavi prema dobrotvoru odbor je na obnovljenom zvoniku postavio ploču s natpisom: DAREŽLJIVOŠĆU PASKA BABURICE zvonik obnovljen MCMXXXIX — da ista služi velikom dobrotvoru na čast i dičku, a sadašnjim i budućim naraštajima kao dokaz što je kadri da učini ljubavi prema starodrevnom našem gradu i kao poticaj, da bi njegov svijetli primjer i drugi mogućnici naslijedili. Da živi Pasko Baburica, veliki dobrotvor grada Dubrovnika.«

Zatim je otkrivena spomen ploča uz pucnjavu topova sa starodrevne tvrđave Minčete. Zvonik je od strane odbora predat općini na čuvanje, te je Dr Miče Mičić načelnik općine izrazio zahvalnost odboru, a osobito velikom dobrotvoru grada Dubrovnika Pasku Baburici. Tom prilikom općina Dubrovnik proglasila je Paska Baburicu svojim počasnim građaninom.

Na dan otkrića zvonika prodavale su se bronzane medalje koje je odbor dao izraditi. S jedne strane je poprsje Baburice s natpisom »Pasko Baburica«, a s druge lik sv. Vlaha s obnovljenim zvonikom s natpisom »obnovio MCMXXXIX.« Pasko je dobio zlatnu medalju s grbom Dubrovačke republike. Na primljen brzojav, koji je upućen s proslave, Pasko je odgovorio s puno radosti što se njegova zamisao ostvarila na zadovoljstvo sadašnjim i budućim pokoljenjima. Za obnovu zvonika Pasko je dao oko 24.000 dolara.

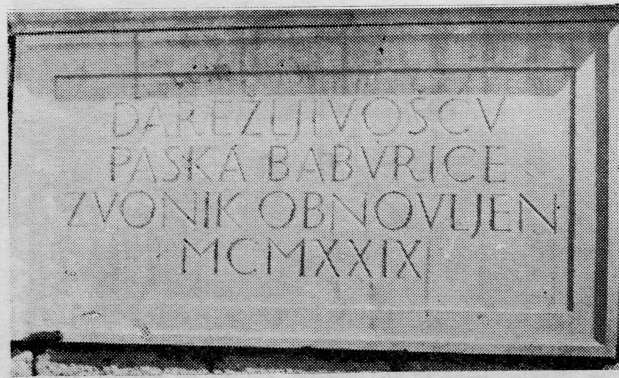
Više raznih priloga poslao je Pasko svojim prijateljima, siromašnim obiteljima i za razne svrhe. Pomogao je društvo Hrvatskog radišu s ulogom od oko 2.000 dolara. Svoju zahvalnost prema bivšoj poslodavki Milevi Svilokos, koja je utjecala na njegov odgoj izrazio je slanjem redovite financijske pomoći sve do njene smrti.

Godine 1941. od 2. veljače do 1. ožujka priređena je u Sponzi izložba pod naslovom — Dubrovačko pomorstvo kroz vijekove — koja je bila osnova za osnivanje Pomorskog muzeja u Dubrovniku. Baburica je imenovan prvim članom počasnog odbora.

Nastao je drugi svjetski rat i dok su naši narodi proživljavali teške i sudbonosne dane u prvim mjesecima rata, stigla je tužna vijest da je u Valparaisu 13. kolovoza 1941. u 67. godini umro veliki dobrotvor, rodoljub i plemeniti filantrop Pasko Baburica.

Gradski zvonik — obnovio Pasko Baburica

Spomen ploča na gradskom zvoniku u Dubrovniku

Svojom oporukom ostavio je jedno poljoprivredno dobro u blizini grada Los Andes i izvjesnu svotu novaca s tim, da izvršio ci njegove oporuke osnuju poljoprivrednu školu na besplatnoj osnovi. Na taj način došlo je do utemeljenja Poljoprivrednog instituta »Pasko Baburica« koji već 18 godina djeluje i razvija se dobivši glas ogle dne i najbolje poljoprivredne institucije u republici Chile.

Naši iseljenici i domoroci u Chileu nazivali su ga: »Naš Don Pascual«, koji je uslijed svoje plemenitosti stekao naziv »Caballero«. Vrlo pronicljiv i dalekovidan »koji je jače emocije prikrivao smiješkom i dosjetkama, čedan, njegov sugestivni govor sa skladnim i mekanim tonom, sa svojom beskompromisnom lojalnošću u privatnom i javnom životu, podigao je u stranom svijetu prestiž naših ljudi i našem narodnom imenu.«

Svojim požrtvovnim radom i velikim gospodarstvenim umijećem, kao i humanim i socijalnim pothvatima Baburica je zaslužan za razvoj privrede i blagostanja republike Chile. On je postao i ostao svijetao primjer čovjeka radnika, čovjeka jak e energije i stvaralaštva, svjetskog glasa i ponos našeg rodoljublja.

Punih 50 godina živio je u stranom svijetu, u Chileu. Putovao je i neko vrijeme zadržao se u Švicarskoj. Bio je u Italiji, Francuskoj i u drugim državama.

Prošle godine na dvadesetogodišnjicu njegove smrti, a u znaku sjećanja i poštovanja podignuto je poprsje na najistaknutijem mjestu u blizini Poljoprivrednog instituta, uz prisustvo brojnih njegovih prijatelja, suradnika, poznanika i građana. Poprsje je izradio čileanski umjetnik Caroca. Upravni odbor Instituta, sa svojim predsjednikom Boškom Babanovićem, pokrenuo je izdavanje spomen knjige o životu Paska Baburice. Knjigu će napisati poznati čileanski historičar i pisac Jorge Inostroza.

Kotarski odbor Matice iseljenika Hrvatske Dubrovnika i Mjesna organizacija Socijalističkog saveza radnog naroda

Bronzana spomen medalja prigodom svečanosti obnove gradskog zvonika

Koločepa u suradnji s drugim organizacijama kotara, općine i mjesta, organizirali su spomen komemoraciju Pasku Baburici 17. prosinca 1961. na Koločepu. U ukrašenoj dvorani prosvjetnog doma sakupili su se naznačenog dana mještani otoka Koločepa da odaju poštovanje svom uglednom mještalinu Pasku. Slušali su s najvećom pažnjom o njegovom životu, radu i djelovanju. Djeca su recitirala nekoliko pjesama, a potom su položeni vijenci do spomen ploče čekaonice na obali. Na trakama vijenaca ispisane riječi »Velikom rodoljubu Pasku Baburici« — »Svom uglednom mještalinu Pasku« povezale su se s izražajima osjećaja naroda koji s ponosom u sebi gaji uspomene o svom čovjeku, koji je mnogo radio i učinio za dobro našega naroda.